

Біографічні та бібліографічні відомості

Громадянин України *Туранли Фергад Гардашкан Оглу* народився 26 грудня 1960 року в Азербайджані. У 1977–1979 роках мешкав і працював у Баку. В 1979–1981 роках служив в армії у Львові та Івано-Франківську (Україна). Згодом працював в органах МВС України, зокрема в школі міліції (нині Прикарпатський факультет Національної академії внутрішніх справ). 1992 року закінчив історичний факультет Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені Василя Стефаника за спеціальністю «Історія». У 1993–1996 роках навчався в аспірантурі Прикарпатського національного університету за спеціальністю «Всесвітня історія». У 1994–1996 роках і в жовтні 2001 року проходив практику в Стамбульському університеті. 1997 року захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на тему «Українсько-кримські міждержавні відносини у середині XVII століття (за тюркськими історичними джерелами) за спеціальністю 07.00.02 – «Всесвітня історія» у спеціалізованій вченій раді Д 01.43.01 Інституту української археографії та джерелознавства імені Михайла Грушевського Національної академії наук України, а 2003 року закінчив докторантуру цього інституту. Досліджує проблеми історії міждержавних відносин України, зокрема з Туреччиною в період XVI–XVIII ст. 12 жовтня 2017 року захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук на тему «Козацька доба історії України в османсько-турецьких писемних джерелах (друга половина XVI – перша чверть XVIII століття)» за спеціальністю 07.00.06 – «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни» у спеціалізованій вченій раді Д 26.001.20 Київського національного університету імені Тараса Шевченка Міністерства освіти і науки України.

Досвід професійної діяльності

1993–1996, 2001 – стажування в Стамбульському університеті (Стамбул, Туреччина).

1997–2000 – доцент кафедри культурології та релігієзнавства філософського факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна).

2000–2006 – доцент кафедри тюркології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

2006–2007 – доцент кафедри міжнародних відносин Українсько-арабського інституту імені Аверроеса Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна).

2007–2019 – доцент, а з **2 вересня 2019 року** – по теперішній час професор кафедри загального та слов'янського мовознавства факультету гуманітарних наук Національного університету «Києво-Могилянська академія».

З **23 жовтня 2019 року до 30 червня 2020 року** – завідувач (за сумісництвом) кафедри сходознавства факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету.

2011–2012 – завідувач (за сумісництвом) кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича факультету філології Львівського національного університету імені Івана Франка.

2012–2014 – завідувач (за сумісництвом) кафедри сходознавства Інституту філології та масових комунікацій Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна».

Професійна активність

З **2003** – керівник сектору східних досліджень Інституту стратегічного аналізу наративних систем (ІСАНС) / L'institut de l'analyse strategique des systemes narratifs (IASSN).

2003–2006 – керівник відділу тюркології збірника «Мова та культура».

З **2007** – керівник тюркологічних студій Центру сходознавства НаУКМА.

З **2021** року заснований іменний фонд в Науковій бібліотеці Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Громадська діяльність

Учасник I Всесвітнього з'їзду азербайджанців у Баку (10–14 листопада 2001 року) та міжнародних наукових конференцій (в Україні, Польщі, Туреччині, Азербайджані, Румунії та інших країнах). Один із засновників Конгресу

азербайджанців України, керівник «Асамблеї азербайджанської та української інтелігенції».

2006–2008 – помічник-консультант народного депутата Верховної Ради України Геннадія Удовенка.

З 2013 – член Наукового товариства імені Шевченка.

2014 – помічник-консультант народного депутата Верховної Ради України Лілії Гриневич.

Відзнаки та нагороди

2002 – відзнака «За вагомий особистий внесок у розвиток сходознавства в Україні».

2009 – відзнака «За бездоганну багаторічну працю, відданість справі Академії та значний внесок у розбудову Національного університету “Києво-Могилянська академія”».

2010 – відзнака «За високі досягнення в навчальній, науковій, організаційній, громадській роботі та у зв’язку з 50-річчям від Дня народження».

2010 – Почесна грамота за активну громадську діяльність, спрямовану на відродження та розвиток культури, вагомий особистий внесок у справу збереження міжнародного миру й злагоди в Україні та з нагоди 50-річчя від Дня народження.

2010 – Почесна відзнака за вагомий внесок у відродження духовності та за особисті досягнення в літературній творчості Національної спілки письменників України.

2015 – Грамота за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність Міністерства освіти і науки України.

2016 – державна нагорода / медаль «За нові досягнення» («ПОСТУП» / “TƏRƏQQİ”) за визнання професійної та громадської діяльності від Президента Азербайджанської Республіки.

2016 – на запрошення Короля Королівства Саудівської Аравії Й. В. Салмана ібн Абдал-Азіза ас-Сауда здійснив паломництво-Гадж до Кааби (1437 року із 30

зіл'якаде до 15 зіл'хіджджа за мусульманським літочисленням (з 2 до 17 вересня 2016 року)).

2017 – відзнака «25 років незалежності України» Всеукраїнського об'єднання громадян «Країна».

2018 – орден «Азербайджанська Народна Республіка – 100» Об'єднаної діаспори азербайджанців України.

2019 – відзнака Фонду пам'яті Блаженнішого Митрополита Володимира Православної Церкви України.

2019 – медаль «Народна шана українським науковцям: 1918–2018» Національної академії наук України.

2019 – Орден «Зірка Тенґрі» за службу перед Тюркським світом Всеукраїнського об'єднання «Національна Рада Тюрків-Карапаків України».

2020 – диплом «За внесок до Києво-Могилянського Братства на розвиток Національного університету “Києво-Могилянська академія”».

Автор понад 200 публікацій, зокрема монографій, навчально-методичного посібника, наукових праць, що побачили світ в Україні та за кордоном.

Кредо: *Alea jacta est.*

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНИХ ПРАЦЬ ¹

Монографії

2000

1. Літописні твори М. Сенаї та Г. Султана як історичні джерела. Київ : Вид-во ІУАД імені М. С. Грушевського НАН України, 2000. 328 с.

2010

2. Тюркські джерела до історії України. Київ : Вид-во ІУАД імені М. С. Грушевського НАН України, 2010. 368 с.

2016

3. Козацька доба історії України в османсько-турецьких писемних джерелах (друга половина XVI – перша чверть XVIII століття). Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 606 с.

2020

4. Козацька доба історії України в османсько-турецьких писемних джерелах (друга половина XVI – перша чверть XVIII століття). Вид. друге, виправ. і допов. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2020. 622 с.

2023

Навчально-методичний посібник

---

¹ Зазначений перелік охоплює наявні друковані праці.

Туранли Фергад. *Методологія наукових досліджень староукраїнських та османсько-турецьких рукописних документів козацької доби історії України (друга половина XVII ст.)* : навчально-методичний посібник. Електронна публікація. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2023. 172 с. / *Ferhad Turanly*, *Methodology of Making Academic Studies of the Old Ukrainian and Turkish Ottoman Manuscripts Refetted to the Cossack Period of Ukraine's History (2nd half of the 17th century)*. Educational and Methodical Handbook. Kyiv : Publishing House “Kyiv-Mohyla Academy”, 2023. 172 p.

ISBN 978-966-518-806-3; УДК 001.816:[947.7+091]"16"(07)

<https://ekmair.ukma.edu.ua/items/c2a40aa8-a1a7-4536-b0e0-6e9ed458c1a8/full>

Статті в українських наукових виданнях

1998

1. Українсько-кримський союз 1648 р. за даними літопису Сенаї. *Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис «Галичина»*. Івано-Франківськ, 1998. № 1 (2). С. 36–41.

2000

2. З історії зовнішньополітичної діяльності уряду Української держави 1918–1920 рр. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури*. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2000. Вип. 3. С. 67–70.

3. Посольство гетьмана Б. Хмельницького до Багчесараю за даними літопису Сенаї. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури*. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2000. Вип. 4. С. 71–75.

2001

4. Джерела та особливості османської палеографії. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури*. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2001. Вип. 5. С. 48–49.

5. Дипломатичні стосунки гетьмана Петра Дорошенка з Високою Портою за даними тюркських історичних джерел. *Україна дипломатична : науковий щорічник*. Київ : ПЦ «Інтертехнологія», 2001. Вип. 2. С. 236–247.

6. Лжетрояндовий куц великовченості... *Український гуманітарний огляд*. Київ, 2001. Вип. 6. С. 204–212.

7. Османський документ про дипломатичну діяльність гетьмана Петра Дорошенка. *Український археографічний щорічник : на пошану Павла Степановича Соханя з нагоди 75-річчя*. Київ : Вид-во ІУАД ім. М. С. Грушевського НАН України, 2001. Вип. 5/6. С. 334–340.

2002

8. Зовнішньополітична орієнтація уряду Українсько-козацької держави другої половини XVII ст. за даними турецьких джерел та історіографії. *Наукові записки : збірник праць молодих вчених та аспірантів*. Київ ; Хмельницький, 2002. Т. 8. Ч. I. С. 41–57.

9. Міжнародна наукова конференція «Україна – Туреччина: минуле, сучасне і майбутнє»: хроніка. *Східний світ*. Київ, 2002. Вип. 4. С. 164–165.

10. Стосунки давньоруської держави Київська Русь з Азербайджаном у IX–X ст. *Східний світ*. Київ, 2002. Вип. 1. С. 90–92.

2003

11. Еволюція турецького письма в світлі розвитку літературної мови. *Східний світ*. 2003. Вип. 4. С. 148–155.

2004

12. Архівний документ султана Ібрагіма про становище козаків та грошову реформу 40-х років XVII століття. *Український археографічний щорічник*. Київ, 2004. Вип. 8/9. С. 477–481.

13. Історія літописання «векаїнаме». *Мова і література*. Київ, 2004. Вип. 72. С. 47–63.

14. Міжнародне значення ролі університетів у культурному співробітництві: досвід «Турецького центру інформації та досліджень». *Актуальні проблеми міжнародних відносин* : збірник наукових праць. Київ, 2004. Вип. 50. Ч. I. С. 297–300.

15. Релігійна толерантність і захист прав людини у міжнародній політиці Високої Порти. *Актуальні проблеми міжнародних відносин* : збірник наукових праць. Київ, 2004. Вип. 50. Ч. II. С. 45–46.

2005

16. Козацький чинник у зовнішній політиці Високої порти: встановлення українсько-кримського союзу середини XVII ст., його значення та наслідки. *Східний світ*. Київ, 2005. Вип. 4. С. 53–59 (співавтор – Кемаль Озджан).

17. Османська палеографія у контексті розвитку турецької писемності. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна. До ювілею Яреми Полотнюка*. Львів, 2005. Вип. 36. С. 268–272.

2007

18. Османські архівні джерела про міжнародні відносини та відбудову Хотина (XVIII ст.). *Проблеми Балканістики, сходознавства та міжнародних відносин* : збірник наукових праць пам'яті д-ра іст. наук, професора С. М. Пархомчука / відп. ред. В. А. Смолій. Київ : Ін-т історії України НАН України, 2007. С. 226–234.

2008

19. Монгольська культура та історія в дослідженнях Василя Бартольда. *Україна – Монголія: 800 років у контексті історії* : збірник наукових праць. Київ, 2008. С. 52–55.

20. Роксолана в Стамбулі. *Роксолана у світі* : історико-краєзнавчий збірник / упоряд.: Б. Гаврилів, І. Миронюк. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2008. С. 35–40.

21. Слово про вчителя: з нагоди 80-річчя академіка Володимира Грабовецького. *На вівтар історії України* : ювілейний збірник наукових праць на пошану академіка АН Вищої школи України, професора В. В. Грабовецького. Івано-Франківськ, 2008. С. 66–68.

2009

22. Османсько-тюркська палеографія у контексті розвитку писемності. *Матістеріум*. Вип. 37 : Мовознавчі студії. Київ : ВПЦ НаУКМА, 2009. С. 90–92.

23. Хроніка II Міжнародної наукової конференції, присвяченої пам'яті Омеляна Пріцака. *Українська орієнталістика* : збірник наукових праць. 2009–2010. № 4–5. С. 261–262.

2010

24. Кримська війна у 1854–1856 роках: передісторія, дипломатія, документи. *Актуальні питання сходознавства, славістики, україністики (пам'яті Омеляна Пріцака)* / відп. ред. В. В. Лучик. Київ : ВПЦ НаУКМА, 2010. С. 202–210.

2011

25. Архівні документи до історії України: проблема методології дослідження. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. Львів, 2011. Вип. 53. С. 55–65.

26. Мислитель епохи. *Лицар Духу* : меморіальний збірник, присвячений професору Ярославові Дашкевичу : наукове-популярне видання. Львів, 2011. С. 110–113.

27. Особливості написання давньотюркських текстів. *Матістеріум*. Вип. 43 : Мовознавчі студії. Київ : ВПЦ НаУКМА, 2011. С. 91–95.

28. «Східне питання»: причини та наслідки Кримської війни (1854–1856 рр.) в турецькій історіографії. *Східний світ*. Київ, 2011. Вип. 4. С. 47–54.

2012

29. Стосунки України з Кримським ханством, Високою Портою та Річчю Посполитою. *Гілея: науковий вісник* : збірник наукових праць / гол. ред. В. М. Вашкевич. Київ, 2012. Вип. 61. № 6. С. 22–30.

30. «Українське питання» в Карловецькому договорі (1699 р.): турецька ретроспекція. *Східний світ*. Київ, 2012. Вип. 3. С. 32–40.

2013

31. Проблеми інтерпретації арабографічних тюркських текстів: методологічний погляд. *Матістеріум*. Вип. 50 : Мовознавчі студії. Київ : ВПЦ НаУКМА, 2013. С. 95–101.

32. Україна – Азербайджан: взаємини в історичному аспекті / Ukraine – Azerbaijan: Relations in the Historical Aspect. *Лідер двох епох / Leader of Two Epochs* / упоряд.: А. Денисенко, В. Туркевич, Л. Шпаковські. Київ, 2013. С. 186–196.

33. Україна – Орієнт: тюркологічні студії. *Гілея: науковий вісник* : збірник наукових праць / гол. ред. В. М. Вашкевич. Київ, 2013. Вип. 70. № 3. С. 234–241.

2014

34. Стосунки Української козацької держави з Кримським ханством і Портою за осmano-турецькими літописами. *Східний світ*. 2014. Вип. 2. С. 82–90.

35. Тюрксько-османські писемні джерела та визначення їхнього авторства. *Сходознавство*. 2014. Вип. 68. С. 153–160.

2015

36. Військові походи та «козацьке питання» в турецько-польських мирних договорах (XVII–XVIII ст.). *Чорноморська минувшина: Записки Відділу історії козацтва на півдні України* / за ред. В. А. Смолія. Одеса : ФOP Бондаренко М. О., 2015. Вип. 10. С. 48–55.

37. Кримськотатарські писемні пам'ятки як джерело з історії України козацької доби. *Україна – Туреччина: історія, політика, економіка, право, дипломатія, культура*. Вид. друге, допов. / В. І. Сергійчук, Н. О. Татаренко та ін. Київ : Український письменник, 2015. С. 49–61.

2016

38. Відомості з історії України періоду Прутської війни в османсько-турецьких архівних документах. *Східний світ*. Київ, 2016. Вип. 1. С. 36–46.

39. До проблеми дослідження османсько-турецьких рукописних документів з історії України. *Сходознавство*. Київ, 2016. Вип. 75–76. С. 142–154.

40. Проблеми вивчення еволюції арабографічної тюрксько-османської писемності. *Магістеріум*. Вип. 62 : Мовознавчі студії. Київ : ВПЦ НаУКМА, 2016. С. 89–95.

2017

41. Внесок азербайджанських інтелектуалів у розвиток культури та науки України. Мугаммед Садик Агабекзаде (1865–1944). *Азербайджан й Україна на*

перехрестях історії та культури : науковий збірник / упоряд.: О. Р. Купчик, Л. В. Шпаковськи. Ніжин, 2017. С. 116–122.

42. Дипломатична діяльність українських гетьманів: чорноморський вектор. *Європейські історичні студії* : науковий журнал. Київ, 2017. № 7. С. 125–149. URL: http://eustudies.history.knu.ua/wp-content/uploads/2017/08/7_nomer_YEIS-21-8-17.pdf.

43. Кам'янець-Подільська воєнна кампанія султана Мехмеда IV гетьмана Петра Дорошенка: історіографія та джерела. *Проблеми історії країн Центральної і Східної Європи* : збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський, 2017. Вип. 6 : На пошану професора Л. А. Коваленка. С. 161–182 (співавтор – Ярослав Калакура).

44. Становлення літописних традицій і розвиток класичної турецької мови. *Магістеріум*. Вип. 66 : Мовознавчі студії. Київ : ВПЦ НаУКМА, 2017. С. 89–95.

45. Турецькі рукописні документи як джерела інформації з історії України другої половини XVI ст. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія*. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. № 2 (133). С. 73–83.

46. Українські козаки: походи на південні береги Чорного моря. *Гілея: науковий вісник* : збірник наукових праць / гол. ред. В. М. Вашкевич. Київ, 2017. Вип. 118 : Історичні науки. № 3. С. 7–17.

47. Формування українокозацько-кримськотатарського союзу та морські походи запорозьких козаків. *Інтелігенція і влада* : збірник наукових праць. Одеса : Екологія, 2017. Вип. 36. Серія : Історія. С. 200–224.

2019

48. Рукописні документи про чорноморський вектор дипломатичної діяльності гетьмана Богдана Хмельницького. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія*. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2019. № 1 (140). С. 61–68.

2020

49. *Туранли Ф.* Постпандемічний період розвитку міжнародних відносин України: східний вектор // *Сучасні міжнародні відносини: актуальні проблеми*

теорії і практики; матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Факультет міжнародних відносин Національного авіаційного університету. Наукове видання. Том I. Київ: НАУ, 2020. С. 41–51. 294 с.

http://fmv.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/1_том.pdf

50. Turanly F. (2020). Ukraine's Lands As An Important Factor of the Development of Trade and Geopolitical Contacts According to the Data From Arabographic Written Sources. *Shidnoyevropeiskiy Istorychniy Visnyk [East European Historical Bulletin] / [chief editor Vasyl Pnytskyi]. Drohobych: Publishing House «Helvetica», 2020. Issue 15. 35–53. 260 p.; UDC 930.2:94(477); DOI: 10.24919/2519-058x.15.204984 (Збірник індексується в міжнародних базах даних: Web of Science (Emerging Sources Citation Index), «Index Copernicus» (ICV 2016-50.70; 2017-71.75; 2018-86,66); ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4637-7121>*

51. Туранли Ф. Видатний орієнталіст нової доби. Гриць, Халимоненко. Праці у п'яти томах / Гриць Халимоненко. К. : Талком, 2020. Т.1. Тюркська лексична скиба українського словника: монографія – 2020. С. 5–8. 593 с.

52. Туранли Ф. Г. Чигиринський похід турецької армії на Правобережну Україну: причини та його історичні наслідки // Туранли Фергад : бібліографічний покажчик / уклад. Юлія Суховець. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2020. С. 17–31. 76 с. : іл.

2021

53. Туранли Фергад Гардашкан Оглу. Теоретична модель дослідження староукраїнських і старотурецьких рукописних документів / До 150-річчя від дня народження академіка А.Ю. Кримського : матеріали Міжнародної наукової конференції (Київ, 19–20 жовтня 2021 року). Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. С.78–81. 270 с.

54. Туранли Ф. «Вже в його назві почуєш гомін віків» / Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Треті Грабовецькі історичні читання». Івано-Франківськ: Симфонія форте (<https://list.in.ua>). 2021. С. 53–61. 248 с.

55. Туранли Ф. Методи інтерпретації старотурецьких текстів і схематичне відображення теоретичної моделі дослідження / Проблеми загального та

порівняльно-історичного мовознавства: тези доповідей міжнародної наукової конференції на пошану пам'яті професора В. В. Лучика. Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2020. С. 120–122. <https://orcid.org/0000-0003-4637-7121>

2022

56. Туранли, Ф. (2022). Династія Гіраїв: ретроспективний огляд арабографічних писемних джерел. Київські історичні студії, (2 (15)). С. 110–117. <https://doi.org/10.28925/2524-0757.2022.212>

Статті в іноземних наукових виданнях

1995

57. Osmanlı-Ukrayna münasebetleri, Tarih ve Medeniyet, Sayı : 13, İstanbul 1995, s. 43–45.

58. Ukrayna, Osmanlı Himayesinde, Tarih ve Medeniyet, Sayı : 15, İstanbul 1995, s. 40–43.

1996

59. 17. Yüzyılda Ukrayna-Osmanlı İlişkileri, Tarih ve Medeniyet, Sayı : 26, İstanbul 1996, s. 53–56 (Ortak yazar: Grabovetskiy, Volodimir).

1997

60. Hatman, İslam Ansiklopedisi, 16. Cilt, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 1997, s. 484–485.

2005

61. XVII. Yüzyıl Türk Kaynaklarına Göre Osmanlı-Lehistan-Ukrayna İlişkileri, Türk Tarih Kurumu, Türk Dünyası Araştırmaları, Sayı : 157, Temmuz-Ağustos, Ankara / Turkey, 2005, s. 205–210.

2013

62. Situation with studying the history of the Ukrainian Cossack State sing the Turk-Ottoman sources, Journal of Black Sea Studies, Number 15, Trabzon / Turkey, 2013, pp. 205–232.

2017

63. Development of the Ukrainian Cossacks and Activities of Dmytro Vyshnevetsky According to the Data from Turkish Written Sources and Historiography, *Journal of Academic Inquiries / Akademik İncelemeler Dergisi*, Volume / Cilt : 12, Issue / Sayı : 1, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkiye 2017, pp. 59–81.

64. Evolution of the Turkish Language in the Ottoman Chronicle Tradition, *Vakanüvis International Journal of Historical Researches*, Vol. 2, No. 1, Sakarya / Turkey, March 2017, pp. 245–270.

65. Problems of Studying the Crimean-Tatar Manuscripts of the Cossack Period on the Ukrainian-Turkish Relations, *Vakanüvis International Journal of Historical Researches*, Vol. 2, No. 1, Sakarya / Turkey, March 2017, pp. 218–244.

2018

66. Reflection of the History of the Crimean Ulus in the Crimean-Tatar and Turkish written sources and Historiography, *Concepts, Sources and Methodology in Eastern European Studies*, Congress of International Eastern European Studies (CIEES), Kiev / Ukraine 2018, pp. 137–148.

2019

67. Turanlı Ferhat, The Chyhyryn Military Campaign of the Turkish Army in Right-Bank Ukraine: Causes and Historical Consequences, *Turkish Journal of History*, No 70, Vol. 2, İstanbul 2019, pp. 37–50, 142 p. DOI: 10.26650/TurkJHist.2019.18007 (Турецький історичний журнал індексується в TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin, зокрема в міжнародній наукометричній базі Web of Science-Emerging Sources Citation Index (ESCI), Scopus і EBSCO Historical Abstracts).

68. Turanlı Ferhad. Development of Turkic Studies in Ukraine. *Journal of International Eastern European Studies/Uluslararası Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi*, Vol./Yıl. 1, No/Sayı. 1, Summer / Yaz 2019, Sakarya / Türkiye, S. 198–214.

69. Turanlı Ferhad. Karlovice Treaty Of 1699: Reasons For That And Its Consequences / Concepts, Sources and Methodology in Eastern European Studies // Congress of International Eastern European Studies (CIEES). Skopje / North Macedonia (Üçüncü Uluslararası Doğu Avrupa Çalışmaları Kongresi Bildiri Kitabı / Proceedings Of

The 3rd Congress Of International Eastern European Studies (CIEES-2019), Sakarya / Turkey, 2019, pp. 395–420, 481 p.

2021

70. Turanly, Ferhad. Migration Processes at the Caucasus: the Reasons, Course of Events, and Outcomes / Туранли Фергад. Міграційні процеси на Кавказі: причини, перебіг подій і наслідки /თურანლი ფერჰად. მიგრაციის პროცესები კავკასიაში: მიზეზები, მოვლენების მიმდინარეობა და შედეგები // საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი თემაზე „მშვიდობიანი კავკასია“ // International Scientific Symposium “Peaceful Caucasus” / “Kafkasya’da Barış Arayışları” adlı uluslararası bilimsel sempozyumu, LEPL — Gori State Teaching University, Georgia, 2021, pp. 56–67, 171 p.

2022

71. Fərhad Turanlı. Azərbaycanlı mühacirlərin Ukrayna təhsilinin, elminin və diasporanın inkiyafında göstərdikləri fəaliyyətlər / Діяльність азербайджанських імігрантів в Україні: освіта, наука та розвиток діаспори / Activity of the Azerbaijanian Immigrants in Ukraine: Education, Science and Development of the Diaspora. Dünya Azərbaycanlıları: tarix və müasirlik. IV Beynəlxalq Elmi konfransın xülasələri. Bakı : “Bakı Universiteti Nəşriyyatı”, 2022. S. 6–14, 302 səh.<http://publish.bsu.edu.az/en/>

Праці у фахових виданнях, які індексуються

в міжнародних наукометричних базах:

в SCOPUS, Web of Science-Emerging Sources Citation Index (ESCI)

1. The Chyhyryn Military Campaign of the Turkish Army in Right-Bank Ukraine: Causes and Historical Consequences”, Turkish Journal of History, No 70, Vol. 2, İstanbul 2019, pp. 37–50, 142 p. DOI: 10.26650/TurkJHist.2019.18007; SCOPUS, Web of Science-Emerging Sources Citation Index (ESCI).

2. The military cooperation between the Crimean Khanate and the Zaporozhian Host in the second quarter of the XVIIth century. Shidnoyevropeiskiy Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin], 11, 39–55. DOI: 10.24919/2519-058x.11.170699; Web of Science-Emerging Sources Citation Index (ESCI).

3. Ukraine's Lands as an Important Factor of the Development of Trade and Geopolitical Contacts According to the Data from Arabographic Written Sources, *Shidnoyevropeyskyi Istorychnyi Visnyk / East European Historical Bulletin*, [chief editor Vasyl Ilnytskyi], Issue 15, Drohobych, Publishing House "Helvetica", 2020, pp. 35–53. UDC 930.2:94(477); DOI: 10.24919/2519-058x.15.204984.

4. Sultana Haseki Hiurrem: Her Status In Topcapy Palace and Role in the Policy of the Ottoman Porte. *Shidnoyevropeyskyi Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin]*, 24, 24–35. DOI 10.24919/2519-058X.24.264752; Web of Science-Emerging Sources Citation Index (ESCI).

***Тези наукових доповідей,
матеріали конференцій, семінарів, симпозіумів, хроніки***

1995

1. Українсько-турецькі взаємозв'язки у XVII ст. : тези доповіді на науковій конференції «400-річчя від дня народження гетьмана Богдана Хмельницького» (Стамбул, 30 листопада – 1 грудня 1995 року, турецькою мовою).

1996

2. Українсько-турецькі взаємозв'язки у XVII ст. : тези доповіді на науковій конференції «Туреччина і Україна» в університеті Мармара (Стамбул, 3 січня 1996 року, турецькою мовою).

1998

3. Релігійна толерантність, або історичний досвід Туреччини як фактор вирішення міжконфесійних проблем : тези доповіді на науковій конференції, присвяченій 50-річчю Загальної декларації прав людини (Київ, 24–25 грудня 1998 року).

1999

4. Християнські мотиви в Ісламі: деякі аспекти, історіософічне осмислення. *Історія релігії в Україні* : матеріали ІХ міжнародної конференції (Львів, 11–13 травня 1999 року). Львів, 1999. Кн. 2. С. 180–182.

2000

5. Оповідь про народження Ісуса Христа у святій Книзі Кур'ан. *Історія релігії в Україні* : матеріали X міжнародної конференції (Львів, 16–19 травня 2000 року). Львів, 2000. Кн. 2. С. 182–187.

2001

6. Джерела та особливості османської палеографії. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури*. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2001. Вип. 5. С. 48–49.

7. Краткий исторический очерк Кавказской Албании или Северного Азербайджана: проблемы и перспективы исследований. *Этнокультурное наследие Кавказской Албании* : сборник научных статей международной научной конференции (Баку, 21–24 мая 2001 года). Баку, 2001. С. 49–53.

2003

8. До питання історії утворення сучасної Турецької держави. *Україна і Туреччина* : тези доповідей міжнародної наукової конференції з нагоди 80-річчя заснування Турецької Республіки (Київ, 10–12 листопада 2003 року) / Інститут археології НАН України. Київ : Шлях, 2003. С. 74–77.

9. Краткий исторический очерк Кавказской Албании или Северного Азербайджана: проблемы и перспективы исследований. *Этнокультурное наследие Кавказской Албании* : сборник научных статей международной научной конференции (Баку, 21–24 мая 2001 года). С. 49–53.

10. Історія Хотина за даними турецьких джерел. *Роль націй і народів у формуванні історико-культурної спадщини Хотинщини* : матеріали міжнародної наукової конференції. Чернівці : Прут, 2003. С. 74–82.

2004

11. Літописання жанру “vekauname”: проблеми розвитку та функціонування. *Літературознавчі студії* : збірник наукових праць : матеріали наукової конференції «Філологія в Київському національному університеті: історія та сучасність», присвяченої 200-річчю від дня народження М. О. Максимовича. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2004. Вип. 11. С. 382–387.

12. Хроніка Міжнародної наукової конференції «Історія, етнографія та культура Кавказької Албанії (або Північного Азербайджану)». *Східний світ*. Київ, 2004. Вип. 1. С. 171.

13. Настя Лісовська – Roxolanus. *Міфи і факти життя та діяльності Роксолани* : матеріали наукової конференції (24 вересня 2004 року). Рогатин ; Івано-Франківськ : ТМО «Перспектива», 2005. С. 40–46.

14. Османські архівні документи про відбудову Хотина (XVIII ст.). *Ставчанська битва у 1739 р. у контексті європейської історії XVIII ст.* : матеріали міжнародної наукової конференції. Чернівці ; Хотин, 2004. С. 13–18.

15. Османські джерела про діяльність українських гетьманів. *VIII Сходознавчі читання А. Кримського* : тези доповідей міжнародної наукової конференції (Київ, 2–3 червня 2004 року). Київ, 2004. С. 22–24.

2005

16. Використання у ЗМІ державної мови як чинника утвердження української незалежності. *Освіта* : всеукраїнський громадсько-політичний тижневик : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої проблемам державної мови. Київ, 2005. № 21–22. С. 14.

17. Divan Edebiyatında Nesir ve Ukrayna Hakkında Bilgiler / Історіографія та відомості про Україну у Палацевій літературі (у літературі дівану). *X Міжнародний літературний турецький симпозиум КІБАТЕК* : статті. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2005. С. 160–164.

2006

18. Міжнародне значення ролі університетів у культурному співробітництві між Україною та Туреччиною. *Українсько-турецькі відносини* : матеріали міжнародної конференції / за ред. М. О. Воротнюк. Одеса : ПП «Фенікс», 2006. С. 139–145.

19. Уруми: історія, мова та культура. *X Сходознавчі читання А. Кримського* : до 135-річчя від дня народження А. Ю. Кримського : тези доповідей міжнародної наукової конференції (Київ, 5–6 жовтня 2006 року). Київ, 2006. С. 163–165.

2007

20. Османські архівні джерела про міжнародні відносини та відбудову Хотина (XVIII ст.). Проблеми Балканістики, сходознавства та міжнародних відносин : збірник наукових праць пам'яті доктора історичних наук, професора С. М. Пархомчука / відп. ред. В. А. Смолій. Київ : Ін-т історії України НАН України, 2007. С. 226–234.

21. Приазовські греки: історико-етнографічна ретроспекція. *Розвиток еллінізму в Україні у XVIII–XXI ст.* : збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (Маріуполь, 21–23 травня 2007 року). Маріуполь, 2007. С. 208–211.

2009

22. Методологічні проблеми дослідження османської історії. *Спадщина Омеляна Прицака і сучасні гуманітарні науки* : матеріали міжнародної наукової конференції (Київ, 28 – 30 травня 2008 року). Київ : Аратта, 2009. С. 269–281.

23. XVII уу. Türk kaynaklarına göre Osmanlı-Lehistan-Ukrayna ilişkileri / Түркі әлемі: тіл, қоғам, мәдениет: Халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің, Қазақ филологиясы кафедрасы, профессор Берікбай Сағындықұлының 70 жылдығына арналады. Алматы қ., Ы. Алынсарин атындағы ғылыми-зерттеу академиясының баспаханасы, 2009. Б. 65–70.

2011

24. Становище козаків за даними літопису Наїми. *XV Сходознавчі читання А. Кримського* : до 140-річчя А. Ю. Кримського та 20-річчя Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського : тези доповідей міжнародної наукової конференції (Київ, 20–21 жовтня 2011 року). Київ, 2011. С. 240–242.

2012

25. Джерельні матеріали тюркського походження про козацько-кримськотатарський політичний союз першої половини XVII ст. *Схід і діалог цивілізацій* / упоряд.: О. Д. Василюк, Н. М. Зуб. Київ : Ін-т сходознавства імені А. Ю. Кримського НАН України, 2012. С. 370–380.

26. Літопис «Історія зброєносця» Финдиклили як джерело вивчення історії України. *XVI Сходознавчі читання А. Кримського* : тези доповідей міжнародної наукової конференції (Київ, 11 жовтня 2012 року). Київ, 2012. С. 67–68.

27. Принцип толерантності як важливий чинник в інтегрованому освітньому середовищі: методологічний аспект. *Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому освітньому середовищі* : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Київ : Університет «Україна», 2012. С. 87.

2013

28. Джерелознавство в методології тюркологічних досліджень історії України. *Українське джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни на порозі XXI ст.* : матеріали міжнародної конференції, присвяченої 85-літтю від дня народження Ярослава Дашкевича (Львів, 13–14 грудня 2011 року) / упоряд.: М. Капраль, Н. Кіт, А. Фелонюк. Львів, 2013. С. 182–187 (Львівські історичні праці. Матеріали засідань і конференцій. Вип. 2).

29. Козацька доба в історії України та її стосунки з Кримським ханством, Портою згідно з тюрксько-османськими літописами. *Тюркський світ у цивілізаційних просторах Євразії* : тези доповідей міжнародної наукової конференції з нагоди 90-річчя Турецької Республіки (Київ, 16–18 жовтня 2013 року). Київ, 2013. С. 71–72.

30. Проблема межкультурного діалога в многонаціональному обществe и поиски способов её решения, *Birlik, ATXEM İctimai Birliyi Dərgisi*, № 13, Bakı 2013, s. 12–13.

31. Türk-Salawýan Gatanşyklarynyň Taryhy Çeşmesi / Історичні джерела про тюрксько-слов'янських взаємин. *Mahmyt Pälwan we XIII asyr türkmen medeni durmuşy* : atly halkara ylmy maslahatyn nutuklarynyn gysgaça beyany / Махмуд Палван і культурне життя туркмен у XIII століття : матеріали міжнародної наукової конференції (Дашогуз (Туркменістан), 18–19 вересня 2013 року) / (Daşoğuz / Türkmeistan). А. : Ýlym, 2013. S. 20 (туркменською мовою); P. 129 (англійською мовою); С. 240–241 (російською мовою). UOK 82+391/395 M 17.

2014

32. До питання про тюрксько-османські писемні джерела та визначення авторства. *XVIII Сходознавчі читання А. Кримського* : до 95-річчя від дня народження Омеляна Прицака : тези доповідей міжнародної наукової конференції (Київ, 17–18 жовтня 2014 року). Київ, 2014. С. 39–40.

33. The problem of an intercultural dialogue in a multicultural society and searching for means of its solving, Materials of the Baku International Humanitarian Forum / Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun materialları (31 oktyabr – 1 noyabr 2013-cü il), Bakı, Şərq-Qərb, 2014, 2 Cilddə, I. Cild, pp. 292–295.

2015

34. Історичні умови виникнення та характеристика арабографічних тюрксько-османських рукописних документів. *XIX Сходознавчі читання А. Кримського* : до 120-річчя від дня народження А. П. Ковалівського : тези доповідей міжнародної наукової конференції (Київ, 16–17 жовтня 2015 року). Київ, 2015. С. 12–14.

35. Uluslararası Türkiye-Ukrayna İlişkileri Sempozyumu: Kazak Dönemi (1500–1800) / Турецький вектор у дипломатичній діяльності українських гетьманів, International Symposium On The Relations Between Turkey And Ukraine: The Qazaq Period (1500–1800) / Взаємини між Україною та Туреччиною: козацька доба (1500–1800), Bildiriler, Edütörler: Volodimir Melnik, Mehmet Alpagru, Yücel Öztürk, Ferhat Turanlı, Muhammed Bilal Çelik, İstanbul, Çamlıca, 2015, s. 611–626.

2016

36. Відомості з османсько-турецьких писемних джерел про Україну середини XVII століття. *XX Сходознавчі читання А. Кримського* : до 145-річчя А. Ю. Кримського та 25-ї річниці Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України : тези доповідей міжнародної наукової конференції (Київ, 17–18 червня 2016 року). Київ, 2016. С. 20–21.

37. Zaporog Kazakları'nın Güney Karadeniz Sahillerine Düzenledikleri Seferler, Uluslararası Gazi Süleyman Paşa ve Kocaeli Tarihi Sempozyumu – III, Özet Kitapçığı, Kocaeli Üviversitesi, Türkiye, 25–27 Mart 2016, s. 57–58.

2017

38. Внесок азербайджанських інтелектуалів у розвиток культури та науки України. Мугаммед Садик Агабекзаде (1865–1944). *Азербайджан й Україна на перехрестях історії та культури* : науковий збірник / упоряд.: О. Р. Купчик, Л. В. Шпаковські. Ніжин : Вид-во Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя, 2017. С. 116–122.

39. Гетьман Іван Виговський: чорноморський вектор зовнішньої політики. *XXI Сходознавчі читання А. Кримського* : тези доповідей міжнародної наукової конференції (Київ, 17–18 листопада 2017 року). Київ : Вид-во Ін-ту сходознавства НАН України, 2017. С. 46–47.

40. Zaporog Kazaklarının Güney Karadeniz Sahillerine Düzenledikleri Seferler / Походи запорозьких козаків на південні береги Чорного моря, Uluslararası Gazi Süleyman Paşa ve Kocaeli Tarihi Sempozyumu – III, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Türkiye 2017, s. 703–722.

2018

41. Внесок азербайджанської діаспори у розвиток української науки та культури. *Кавказознавчі читання* : збірник матеріалів міжнародного науково-практичного семінару : до 100-річчя Азербайджанської Демократичної Республіки та 100-річчя встановлення дипломатичних відносин між Азербайджанською Демократичною Республікою та Українською державою / упоряд.: О. Р. Купчик, Л. В. Шпаковські ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, історичний факультет ; Інститут кавказознавства НАН Азербайджану. Ніжин : Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2018. С. 139–147.

42. Султанша Хасекі Гюррем: становище в палаці Топкапи і роль у політиці Оттоманської Порти : доповідь на науковому семінарі на тему «Українсько-турецькі культурні взаємини» / Інститут ім. Юнуса Емере в м. Києві ; Посольство Республіки Туреччина в Україні. Київ, 2018.

43. Azərbaycan Diasporasının Ukrayna Təhsil və Elminin İnkişafında Göstərdikləri Fəaliyyətlər, Dünya Azərbaycanlıları: Tarix və Müasirlik, III Beynəlxalq Elmi Konfransın Xülasələri, World Azerbaijanis: History and Modernity International

Scientific Conference, Abstracts, Bakı Dövlət Universiteti Tarix Fakültəsi, Bakı, Turxan NPB, 2018, s. 39–40.

44. Davamalı və hərtərəfli inkişafı təmin edən ən güclü vasitə / Gələcəyimizə sərmayə yatırımı: davamalı və hərtərəfli inkişaf yoludur. VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu “Yeni Dünya və Yeni İnsan Formalaşdırmaq: Yaradıcılıq və İnsan İnkişafı”, (Bakı, 25–26 Oktyabr 2018-ci il).

45. Reflection of the History of the Crimean Ulus in the Crimean-Tatar and Turkish written sources and Historiography, Concepts, Sources and Methodology in Eastern European Studies, Congress of International Eastern European Studies (CIEES). Kiev / Ukraine 2018, pp.137–148.

2019

46. Історія династії Гіраїв у кримськотатарських і турецьких писемних джерелах та в історіографії. *Тези доповідей міжнародної наукової конференції (Кам'янець-Подільський, 16 травня 2019 року)* : до 100-річчя від дня народження академіка Омеляна Пріцака (1919–2006). Кам'янець-Подільський : ПП «Аксиома», 2019. С. 20–21.

47. Karlovice Treaty of 1699: Reasons for That and Its Consequences, Concepts, Sources and Methodology in Eastern European Studies, Congress of International Eastern European Studies (CIEES), Skopje / North Macedonia (Üçüncü Uluslararası Doğu Avrupa Çalışmaları Kongresi Bildiri Kitabı / Proceedings of the 3rd Congress of International Eastern European Studies (CIEES)), Sakarya / Turkey 2019, pp. 395–420.

2020

48. Постпандемічний період розвитку міжнародних відносин України: східний вектор. *Сучасні міжнародні відносини: актуальні проблеми теорії і практики* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. Ю. О. Волошина ; Національний авіаційний університет, факультет міжнародних відносин. Київ, 2020. Т. I. С. 41–51. URL: http://fmv.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/1_том.pdf.

Праці у фахових виданнях, які індексуються

*в міжнародних наукометричних базах, зокрема
в SCOPUS, Web of Science-Emerging Sources Citation Index (ESCI)*

2013

5. Situation with studying the history of the Ukrainian Cossack State using the Turk-Ottoman sources, *Journal of Black Sea Studies*, No. 15, Trabzon / Turkey 2013, pp. 205–232.

2017

6. Development of the Ukrainian Cossacks and Activities of Dmytro Vyshnevetsky According to the Data from Turkish Written Sources and Historiography, *Akademik İncelemeler Dergisi / Journal of Academic Inquiries*, Cilt / Volume : 12, Sayı / Issue : 1, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü / Türkiye 2017, pp. 59–81.

7. Evolution of the Turkish Language in the Ottoman Chronicle Tradition, *Vakanüvis International Journal of Historical Researches*, Vol. 2, No. 1, Sakarya / Turkey, March 2017, pp. 245–270.

8. Problems of Studying the Crimean-Tatar Manuscripts of the Cossack Period on the Ukrainian-Turkish Relations, *Vakanüvis International Journal of Historical Researches*, Vol. 2, No. 1, Sakarya / Turkey, March 2017, pp. 218–244.

2019

9. The Chyhyryn Military Campaign of the Turkish Army in Right-Bank Ukraine: Causes and Historical Consequences”, *Turkish Journal of History*, No 70, Vol. 2, İstanbul 2019, pp. 37–50, 142 p. DOI: 10.26650/TurkJHist.2019.18007; SCOPUS, Web of Science-Emerging Sources Citation Index (ESCI).

10. The military cooperation between the Crimean Khanate and the Zaporozhian Host in the second quarter of the XVIIth century. *Shidnoyevropeyskyi Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin]*, 11, 39–55. DOI: 10.24919/2519-058x.11.170699; Web of Science-Emerging Sources Citation Index (ESCI).

2020

11. Ukraine’s Lands as an Important Factor of the Development of Trade and Geopolitical Contacts According to the Data from Arabographic Written Sources,

Shidnoyevropeiskyi Istorychnyi Visnyk / East European Historical Bulletin, [chief editor Vasyl Ilnytskyi], Issue 15, Drohobych, Publishing House “Helvetica”, 2020, pp. 35–53. UDC 930.2:94(477); DOI: 10.24919/2519-058x.15.204984.

2022

12. Sultana Haseki Hiurrem: Her Status In Topcapy Palace and Role in the Policy of the Ottoman Porte. Shidnoyevropeiskyi Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin], 24, 24–35. DOI 10.24919/2519-058X.24.264752; Web of Science-Emerging Sources Citation Index (ESCI).